

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za meec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz italijanskega parlamenta.

Vsi italijanski časopisi soglasno poročajo, da, odkar parlament zboruje na „monte Citorio“, imel ni tako burne ure, kakor zadnjič, ko je došla mu novica, da so bili italijanski vojaki v Massauu tepeni. Ko je ministerski predsednik Depretis v zbornici prečital dotični telegram, bili so vsi poslanci, osobito pa opozicionarci kakor od strele omamljeni. Neznansko so začeli kričati in razsajati, pritegnila je poslancem tudi natlačena galerije poslušalcev, mnogi poslanci so skočili na svoje stole, s pestmi pretili ministrom, teptali z nogami, s kratka, vedli so se kakor obsedeni. Od vseh strani, tudi z galerij se je upilo: „Na tla z ministri!“ „Vun izdajalce!“ „Rešite Italijo!“ Da, galerija je celo kričala, da naj „živi republika“. Ropotanje, vzburljenje bilo je neopisno. Zastoj je predsednik zbornice Biancheri zvonil in skušal, da bi mogel znova govoriti ministerski predsednik Depretis, ki je bled kakor smrt, obdan od opozicijskih poslancev, sedel na svojem stolu. Šele, ko je vihar trajal jedno četrt ure, potolažiti se je dalo občinstvo toliko, da je poslušalo predlog, ki ga je oglašil Depretis. Predložil je na svet, naj se dovoli 5 milijonov lir, da se odpošlje v Massauo večja podpora. V velikem nemiru je zbornica na to naročila predsedniku, naj sestavi komisijo, ki naj takoj pretrese nujni predlog. Prejšnji minister, sedanjí opozicijski poslanec Baccarini priporočal je, naj se odobri predlog, češ, da je treba ob rudečem morji vzpostaviti čast italijanskega orožja in doposlati pomoč tamkaj borečim se Italijanom. S tem se, dajal je Baccarini, ne misli storiti usluga ministerstvu, narobe, ministerstvo se mora kasneje posaditi na obtožno klop. Te besede so na strani opozicije vzbudile gromovito odobravanje. Naglašal je Baccarini tudi, da se je ekspedicijska odposlala v Massauo, ne da bi jo bil parlament odobril, niti da bi bil kaj vedel o tem, a to se sedaj maščuje, kar je za Italijo težek udarec in globoko ponižanje; uprav nespametno in neznansko je to, da so italijanske čete zapletene v boj z barbari v tem času, ko je velika evropska vojna pred durmi.

V drugej seji potem zahteval je poslanec Bac-

carini, naj mu pojasni vlada, zakaj ni odposlala vojnega parobroda „Umberta I.“, kateri bi takoj z 800 možmi odpluti moral iz Neapolja. Vojni minister general Riccotti je na to dejal, da se parobrod zakasnil le jeden dan, ker je bilo ukercati še več živeža in orožja za ekspedicijsko četo, potem, da se je prečital le jeden del žalostnega telegrama, da bi se ne pomnožil nemir dežele. Ta izjava ministrova je storila, da je občinstvo na natlačeni galeriji zagnalo velikanski trušč. Kričalo je: „Tedad lažete!“ „Sramota!“ „Vun z ministerstvom!“ itd. Da, bila je galerija tako razjarjena, da predsedniku ni kazalo, odstraniti z nje ljudi. V tem so se odborniki, ki so se imeli posvetovati o kreditu za 5 milijonov lir, bili vojnega ministra Riccotti in pomorskega ministra Brina vprašali, koliko vojakov je treba, da se odpošljejo v Afriko, in dobili so odgovor, da je za obrambo sedaj treba le dveh batalijov in nekaj baterij vlada; za sedaj ne more nameravati napada proti Abesiniji. Ko je ta seja bila sklenena, stalo je na tisoče in tisoče ljudij zvonaj okolu zbornice. Čakali so ministrov, kateri bi gotovo ne bili odnesli zdrave kože, da jih ni k vozom spremila močna četa „carabini rovi“ (žandarmov). Vender pa je množica, zagledavša ministre, začela razsajati, groziti in žvižgati. Bili so klici: „Strani Depretisa!“ „Strani ministerstvo!“ „Živela opozicija!“ Ministri so se hitro odpeljali v voze, katere so žandarmi na konjih in s sulicami v rokah spremljali, a ljudstvo je dolgo za njimi ropotalo in psovke metalo. Kasneje, ko se je zmračilo, jih je policija mnogo zaprla, ker so kričali: „Živela republika!“ Živel Trident!“ „Živio Cipriani!“ Tribuna „Coccapiello“ je z monte Citorio“ velika množica spremila v njegovo stanovanje. Tu je tribuna pri oknu govoril množici in jo razburjal. Dejal je tudi, da se pripravlja na boj proti „studnemu diktatorju Italije, proti novemu Sulli“, pričakujoč, da bodo novi Rimci tako pogumni in navdušeni, kakor so bili stari.

Opozicija italijanskega parlamenta upa, da po teh dogodkih zanjo napoči nova doba. Takoj je bila sklicala velik shod in si izbrala nekdanjega policijskega ministra Crispija za voditelja opozicije. Kabinet je, kakor znano, odstopil. Sklenil je to, ker

vnanji minister, grof Robilant, na katerega so se koncentrovali vsi napadi opozicije, ni več ostati hotel. Baje je takoj po glasovanju dne 4. t. m. izustil: „Z Italijani se ne da nič početi.“ Bil je proti svojej volji že ustopil v kabinet in on sedaj trdi, da niti dosedanji kabinet, niti zbornica, niti narod, nobeden ne razume politike, ki bi jo on rad vodil Italiji, da bi bila velika država. Zato ga niti kralj ni mogel pregovoriti, da bi še ostal v kabinetu. Zadnji telegram poroča, da je kralj naročil Depretisu, naj kabinet sestavi v sporazumu z grofom Robilantom. Ta rešitev ministerske krize zdi se tačas najprikladnija. Zadnje glasovanje v parlamentu pokazalo je večino za kabinet, dasi se je zvršilo pri najneugodnejših utisih. — Zato ne more nobena stranka iz opozicije zahtevati, da se njej izroči nova vlada. A na drugej strani je res, da novi kabinet Depretisov ne bo imel večje veljave, niti bode bolj trden, kakor odstopivši. In tako krize še ne bo tako hitro konec.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. februarja.

Predarlberski deželni zbor že več let ni dovolil potrebne vsote za okrajne učiteljske konference in učiteljske knjižnice, dasi deželni zakoni določujejo, da ima dežela pokriti dotični znesek. Namestništvo je pa brez ozira na dotični deželnozbornski sklep zaukazalo davkarjem, pobirati priklado v ta namen. Deželni odbor se je pritožil pri upravnem sodišči proti dotični naredbi namestništva. Upravno sodišče se je izreklo, da je dotična naredba protizakonita, kajti doneskov iz deželnih doklad sme dovoljevati samo deželni zbor. Vlada sme le po pravnem potu, to je z državnim sodiščem, siliti deželni zbor, da privoli potrebne vsote, kolikor to zahtevajo zakoni.

Vnanje države.

Bivši avstrijski minister Schöffle izdal je brošuro z naslovom „Der nächste Krieg in Zahlen“. Ta knjiga ima kolikor toliko namen dokazati, da je treba da Nemčija povekša vojsko. Na ta način je Schöffle s to knjigo napravil Bismarcku uslugo v sedanjej volilnej borbi. Kakor je Schöffle izračunal, stala bode prihodnja nemško-francoska vojna najmanj 16 milijard mark. Stroški vojne, ko

LISTEK.

Iz pozabljenih spominov.

(Češki spisal Václav Beneš-Třebizský.)

(Dalje.)

V.

Takšnih časov, kakoršne so imele v Čehih gospodske v stoletji šestnajstem, bilo je v našej domovini od nekdanj sila malo.

Sreča je sedela prè takrat tudi na otepih streh slamnatih in imovitost je razsipavala blagost svojo tudi za stenami ilovnatimi. Na kmetijah so orali, sejali in srečno na gumno spravili; pridelek so dobro prodali in peneze shranjevali v hrastove skrinje z mnogimi železnimi obroči okovane. Obleko so si krasili s zlatim, srebrnim in dragim vezilom, hčeram so veliko doto dajali, in vsak kmet se je tudi dobro s plemičem pogajal.

V trdnjavah so dobra vina pili, v gradeh si zabavo izmišljali, drug k drugemu jezdili na koline, čudna, prečudna imena si dajali, iz samega prijateljstva tudi meče proti sebi izdirali in potem se mej seboj psovali pri sodišči, kakor svedočijo deželne deske na mnogih krajih do današnjega dne.

In le včas, če so prišla sušna in močna leta, so po cerkvah vzdihujoč: usmili se nas Gospod popevali. Včas se je tu ustavil tudi gost z mrtvaške glavo: pomor. Toda izkušeni so dejali, da mora tako biti, ker ni bilo nobenih vojsk razen nekje daleč za granicami.

V Čehih vedeli so takrat le o vojni, kadar so nove dače prišle in se je zbirala splošna vojska proti Turkom, ali kedar so z lec nove molitve ukazovali proti neprijatelju vsega krščanstva. Ta poslednja povelja dohajala so naravnost iz pisarne cesarske.

V stoletji tem se vojaška noga neprijateljska čeških tal niti dotaknila ni. Pri toplih kolenih in pečeh so si pripovedovali stari vojaki skoro neverjetne reči, kaj prè vse ti mohamedani zvrševajo, da je zbog tega poslušalce gosja polt polivala, a po noči se jim je sanjalo, da je marsikateri z groznim krikom celo poslopje vzel z naskokom, kot bi mu bila mora z basniškimi kremplji k srcu segla.

V Čehih je bil sicer mir; ali češka krv je vender tekla za granicami v curkih. V teh časih so jo popile ogerske ravnine. Pri Kerestisu so pali na primer: Albreht Petipeski, Václav Popel iz Lob-

kovic, Hinek iz Bukovana, Zdenek Kapliř, Oldřih iz Ričan, Zdenek Zaruba, Jan Boček Dohalski, Karel Hornatecki, David Šlajnic, Albreht Mitrovski in mnogo drugih. Letopisec je omenil samo dediče, a kaj čeških prostih ljudij je izdehnilo na tujih tleh dušo svojo! Samo čeških jezdecev letopisec več ko tisoč našteje. Polkovnik bil jim je zgoraj navedeni gospod Albreht Petipeski.

Zopet ti Petipeskovi! — Pregostokrat mi njih imena prihajajo v pero in junaške postave se mi gibljejo pred očmi. V Neprobilicah gledajo do danes ljudem v okna, ko se pripravljajo k počitku. Že je prè na njih nekdanj rasla trava in ljudje so jim hodili po prsah in glavah, dokler se jih ni nekdo usmili, jih vzdignil, omil, očistil in v zvonik k zidu postavil. Jeden tak vitez ima obličje pomenito upodobljeno in usta na pol odprta, kot bi na vso moč hotel nekaj povedati...

Vračal se je tudi iz vojne, iz turške.

Kedar so v tedanjih časih šli v vojsko, zazenela so mnogokrat rebra okrog njihovih gradov in dvorcev in se mnogokrat pobelila s snegom, preden so se vrnili. Na Ogorskem in za Donavo ali daleč za Savo so se turške pušice kaljene, turške sablje preostro brušene, turške verige do kosti zarivale in

bi se je udeležili Avstrija in Rusija, bi pa znašali kakih 30 milijard mark, katere bi moral plačati popolnem premagani. Ko bi pa nikdo ne zmagal popolnem, bi se stroški razdelili na štiri dele. Za prvo vsoto bilo bi treba vsako leto 640 milijonov mark za obresti, ko bi se denar dobil po 4% odstotke. Najbrž bi pa od posojila bilo treba plačevati po 5% ali 6% odstotkov, za kar bi bilo treba slednje leto 800 do 1000 milijonov mark. S tem bi se popolnem uničilo kmetijstvo. Davek bi se v Nemčiji podvojil, ko bi bili Nemci tepeni. Zategadelj najboljši oni skrbi za nemške davkoplačevalce, ki se ne brani dovoliti povišanja vojske, da se Nemčija dovolj pripravi, da ne bode tepena. Prihodnje vojne se bode udeležilo brez črne vojske, kakor je izračunal Schäffle, na eni strani 2.805.000 nemških in 1.279.684 avstrijskih, tedaj vkupe 4.184.684 vojakov, na drugi strani pa 2.900.000 Rusov in 2.862.400 Francozov, tedaj 5.762.400 vojakov. Francija in Rusija imata že sedaj več vojakov, nego Avstrija in Nemčija. Če bodo Boulangerjevi načrti vsprejeti, bode razlika še večja. Schäffle priporoča, da Nemčija toliko povekša vojsko, da bodo prisiljeni Francozi opustiti misel na maščevanje. Treba je pa tudi pokazati, da je napačna misel, da bi se ne dalo orijentsko vprašanje mirnim potom rešiti. Sueški prekop in Dardanele naj se pa neutralizujejo.

Gospa Papasaglou, katero so zaprli v Soliji, je nekda izpovedala, da jej je Nelidov naročil, da naj podkupi **bolgarskega** vojnega ministra in več višjih častnikov. Mej njenimi papirji dobili so seznam dogovorjenih besed in ključ za telegrame. Vlada je zastopnikom velevalstij vse natančno poročila, kako misijo da je imela omenjena gospa.

V **srbskih** dvornih krogih veje Rusiji prijazna sapa. Kralj bi se nekda že rad znebil Garšanina. Milan spoznava, da bode Rusija kmalu dobila prejšnji upliv v Bolgariji, potem bi pa njegovo prestolu pretila resna nevarnost, ko bi še dalje tiral protirusko politiko. Ruski zastopnik Persiani prigovarja uplivne dvorne kroge, da bi kralj kmalu poklical Ristića, da prevzame ministerstvo.

Kakor da bi ne bili nemški oficijozni že dovolj strašili s tem, da se **Francija** pripravlja za vojno z **Nemčijo**, začel je še „Prager Tagblatt“ širiti vest, da so Francozi pokupili mnogo lesa v Šumavi.

Belgijski vladni krogi dobro vedo, da se v bodočej nemško-francoskej vojni Belgija more zanašati le na svoje moči. Anglija se ne bode potegovala za Belgijo sedaj, ko jej preti resna nevarnost. Angleži se boje, da bi se sami zamotali v vojno. Belgijsko vojno ministerstvo zahteva zategadelj 50 milijonov frankov za oboroževanja in utrjevanja, ki se pa ne bodo vsi porabili letos.

Dansko ministerstvo nikakor ne mara odstopiti, če tudi je propalo pri volitvah. Vladna stranka ima v spodnjem zbornici 26 poslancev, opozicija pa 102. Ministerski predsednik predložil bode sedaj nov finančni zakon, da si že naprej ve, da ne bode vsprejet. Za vojsko zahteva vlada vse, kar je zahtevala poprej, po vrhu pa še kredit, da bi osnovala 31 novih batalijonov. Ko bode državni zbor zavrgel finančni zakon, bode vlada zaključila zasedanje in izdala provizorični finančni zakon. Govori se, da bode vlada morda zopet razpustila državni zbor. Poprej bode pa še samovoljno premenila volilni zakon. Število poslancev, ki jih voli Kodanj, bode podvojila, število poslancev kmetijskih občin pa pomanjšala, vendar je jako dvomljivo, da bi pri volitvah dobila večino.

Dopisi.

Iz Maribora 13. febr. [Izv. dop.] (Narodne barve v Mariboru.) Gotovo bode, gospod urednik, nekako neverjetno z glavo kimali pri naslovu tega dopisa, kajti od časa, ko je bila

turške ječe dušile na smrt. Češko življenje je pa dobro za vse od nekda. Kdor je hotel, upotrebil je naše prednike, kakor se mu je zljubilo. Bile so res izime, na primer takrat, ko se je od drdranja voznih taborišč tresla zemlja in so od gromovite pesmi trepetali morski valovi... Toda jaz pišem o stoletji šestnajstem, ko so proti navalom turških ord (krdel) bili češki polki najzanesljivejši gradovi. Beli, dvorepni lev je ustrašil za granicami vsakega, proti kateremu je bil naščuvan, že z rjoenjem svojim, a v lastnem domu je podremaval, glavo imajoč povešeno mej prednima nogama in rep, ob čegar žvižgu so tudi ljudje zli oglušili, viseč, kot bi ga ne mogel ganiti.

Gospod Václav Petipeski se je vračal iz neke take vojske na svoj grad čisto sam. Bil je nepoznan. Obraz mu je zarasel, lasje so mu segali malone do ram, oklop je zarujavel, ocel na rokah in nogah istotako orumenel, šlem je pa bil na mnogih mestih udrt in rujavka je šepala zbog dolge poti. Vender je takoj, ko je došla za Lunska vrata v Slanem, začela hrzati in teči, kot bi se za gospodom gnal turških spahijev cel roj. V nesrečo je pač skokoma dirjala.

Iz neprobiliškega grada razlegalo se je veselje

pri nas Nj. Cesarost, nesmo videli več ni narodnih zastav, niti narodnih barv sploh. Eppur si muove! Pretekli četrtek imelo je tukajšnje obrtniško društvo v Götz-ovej dvorani sijajen ples. To ni nikako čudo, ali kar Vam bom sedaj povedal, to je sigurno si jajno, kajti Götzova dvorana okrašena je bila s slovenskimi trakovi, venci (guirlandami) itd. „Wai geschrien! Unverschämt! Diese Infamie!“ Tako blizu se je slišalo po sobani, ali kaj češ, zlata, plesateljina duša! „Lieber unter windischer Tricolore tanzen, als nach Hause gehen.“ To je bil „Abendbefehl“ nežnega spola in pri tem je ostalo.

Svet se je divno zanimal, a naša Marburgarca ima še danes mačje mube v glavi, akoravno je bil ples v četrtek. Sirota piše v denašnji številki: „... Der Saal war hübsch decorirt. Das Comité nahm auf die bezüglichlichen Arbeiten keinen Einfluss und waren die **slavischen Farben** ganz ohne Absicht (?) angebracht.“ Temu imam samo pristaviti: „Was mans denn?“

Iz Pulja 11. februarja. [Izv. dop.] „Sočin“ dopisnik se je na naš odgovor zopet oglasil. Hoteli smo molčati, ker poznamo tukajšnje razmere in dobro vemo, da je malo upanja, da bi nas dovedla polemika — i naj bi bila še tako dobrohotna — do zaželenega smotra — do sporazumljenja; in sicer zato ne, ker se nekateri nikakor sporazumeti ne-čejo. Gospod dopisnik je le hotel nekaterim „etwas am Zeuge flicken“; dosegel je, kar je želel in mi smo si mislili: naj ima svoje veselje.

Odgovorimo naj! — zahtevalo se je od druge strani tako odločno, da smo se morali udati, a pristavimo takoj izrecno, da je to naša zadnja beseda.

Odgovorimo naj torej!... ali, ali, kako nam je vender?! Prečitamo prvi dopis „Sočin“, prečitamo družega, obe številki obračamo iz roke v roko, pogledujemo dvomljivo drug družega — sami neverni Tomaži — in stvar nam nikakor neče v glavo.

Sta si-li res ta dva dopisa brata, imata res jednega in istega očeta? Jeli mogoče, da si more človek v malo dneh prisvojiti toliko — dobre slovenščine? Drugo dopis se glede lepega zloga tako razlikuje od prvega, kakor jasno sonce od črne noči. A ker se dopisnik družega dopisa sam in izrecno prezentuje kot dopisnik prvega dopisa — moramo mu verjeti, čeravno se ne moremo znebiti misli, da imamo posla z dvema nasprotnikoma in ne z jednim. Govoriti nam je tudi pro domo, da si nam je to jako neprijetno. Očitata nam — in ne bi verjeli, da nemamo pred seboj črno na belem — da v svojih dopisih „Slov. Narodu“ gojimo osobni kultus, da je nam hvalisanje osob prvi in glavni smoter. Za božjo voljo, na kaj vender opirate to trditev svojo? Iz lepe vrste „Narodovih“ dopisov ne more Vam služiti niti jeden v dokaz.

Vse na svetu bi pričakovali, a da se nam bode očital osobni kultus, tega pa že ne — ko se govo reč o naših razmerah, boječe izogibljemo osobnostim, ker dobro vemo, da to draži in dobri stvari škoduje. Nam je bilo vsekdar le za stvar, osebo so nam deveta briga, in zato so bili naši dopisi strogo stvarni. Ako kedaj mahnemo po osebi v nasprotnem taboru italijanskem, storimo le, kar smo k temu prisiljeni, in sicer le tedaj, ako nas dotična osoba

na dobre četrte ure daleč, a dude s cimballi slišale so se po vetru celo na latuške višine.

Jezdec je naglo konja ustavil, nagnil se malo v stran in poslušal. Potem je nekolikokrat z glavo zmajal, okrog sebe pogledal in poslušal še bistreje. A konjič, — zdelo se je, da je onemel, — povedil je glavo k zemlji, kot bi tu zelenela najbujnejša travica, in ko ga je jezdec zbodel z ostrogami v lakotnico, učinil je nekoliko skokov in zopet obstal.

„Prijezdliš malo prepozno! — A kam pa v takšnej obleki? Ne veš, kaj je pisano v evangeliu o svatih? Tudi tebe utegnejo vprašati: „Priatelj! kako si prišel sem, ko nemaš svatovske obleke?“

Gospod Petipeski je povzdignil glavo in uprl oči v starca, ki se je bil prav nad klancem ustavil. Nesel je na beraške palice čez desno ramo precejšnjo culico milodarov.

„No, kako pa v takšnej obleki na svatbo? — Neumit, nepočesan, uprašen... Vrne se, mili brat, sicer jim bodeš v posmeh. Kako sem se mogel o tebi tako zmotiti! Pač stare oči — kalne oči!“

„Kaj me človeče ne poznaš?“

„Kar živim, te nesem videl!“

„A kolikokrat sem ti vender s to-le roko dal dober groš!“

preganja v svojej lastnosti kot reprezentant kake javne oblasti, kake operacije. V taci slučajih je težko izogniti se osebnosti.

To je res, da mi ne mečemo polen pod noge onim, ki so po svojej moči trudijo za narodno stvar in ki so bili do sedaj prva zaslomba slovenstva v Pulji.

Tudi mi se — odkritosrčno bode povedano — v vsem ne ujemamo z njimi, a sporazumemo se lepo mej seboj, in tako še najbolje koristimo naši reči. Odvisni pa nesmo od nikogar: naše prepričanje je jedini naš gospod! Vi pa hočete omajati zupanje v dosedanje naše vodnike, vzbuditi hočete reakcijo proti njim, ne da bi vedeli, koga postavite na njihovo mesto. Vi le podirate, a na zidanje niti ne mislite. Preteče leto za letom, občni zbor sledi občnemu zboru v Puljskej čitalnici, a o Vas ni videti, ni čuti, ko bi bil kraj in čas za to, da bi odprli svoja usta. Sklicali smo ustanovni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda, vabili smo po slovenskih listih, vabili smo pismeno, vabili smo ustno, a onih ki imajo očitana vedno pri rokah, ni bilo ni jednega blizu. In ko smo jih toliko videli, „ki jih ni bilo“, opomnil je sam vladni zastopnik: Taki ste Slovenci!

Vi zbadate kliko, ob enem pa zahtevate, da bi ta „klika“ čudeže delala, gore naj bi prenašala. „Klika“ nabira za družbo sv. Mohora, nabira za družbo sv. Cirila in Metoda, nabira sedaj za Erjavčeve sirote, podpira Čitalnico našo, nekateri so že morali prebiti hude napade od nasprotnikov. — Vi pa kar na jedenkrat prisopihate izza kakega oglja in zagrinite tem možem v obraz: Izdajalci ste rodú svojega! To peče do dna duše. Ako pa veste konkretnih slučajev, na dan z njimi, heraus mit der Fuchtel!

Odgovor na Vašo opazko, glede „zabavišč“, morali je pa zadeti naravnost v črno, kajti pozabili ste kar najedenkrat na poprej hvaljena društva in podjetnike Puljske in o teh je bil govor, poklicali pa ste na pomoč Ljubljansko katoliško društvo rokodelskih pomočnikov, sam prečestiti gosp. Gnezda moral je na dolgo pot, in Tirolski „Gesellenvereini“ morali so v naglici mobilizovati in v forsiranih hodih hiteli v solčno Gorico, rešit Vas iz zadrege, in da bi nam nekaj dokazali, čemur mi nikdar oporekali nesmo. Da ravno kar imenovana društva mnogo koristijo, o tem smo prepričani, in ni treba, da bi nam prečastiti gosp. Gnezda to posebej zatrjeval.

Dobro! Slovanski duhovniki v Pulji — saj jih je nekaj glav — naj se spravijo na noge in ustanove naj jednako društvo; veselilo nas bode, ako bodo dosegli obilo uspehov in narod slovenski jim bode hvaležen. Vi pa znabiti zopet mislite, da je dolžnost „klike“, da stvar prične! Tega vender ne morete zahtevati! Ako bomo vsak nekaj storili, bo obilo storjenega.

Saj Vam radi priznavamo, da ni tako, kakor bi lahko bilo, a takim načinom se razmere ne bodo nikdar zboljšale. Vi le z razprtima nogama, križem roki držeč, od daleč gledate, kako nosijo pleča pojedincev vse breme in ker vsled peze ti-le ne korakajo čvrstimi in brzimi koraki naprej, kakor bi bilo želeti, se pa jezite, zabavljate in — pišete do-

„Ti — meni? — Kje bi, ubožec, vzel groše za razdelitev? — Naju je oba ubožstvo porodilo, ubožstvo vzgojilo in ubožstvo naju pokoplje!“

„Sem Václav Petipeski!“

„Pred včerajšnjim je služil zanj kvilški župnik četrto obletnico! — In gospa udova njegova je vsakemu, kdor je prišel, po končanih zadušnicah kolač kruha dala. Mi smo že davno dušo njegovo izmolili. Na Turanah je ustanova, v Kvilicah, v Drenovem... Tudi v tem je bogatin pred nami, da more po smrti maše ustanoviti... A kaj pa mi? — Moj ti Bože!“

„Pa samo oči odpri! — Kaj me ne spoznaš?“

„Če si ti gospod Václav Petipeski, bi pač za tebe bolje bilo, da bi se ne bil nikdar vrnil, in da bi turška sablja tebi v tujini spavališče postljala!“

„A zakaj?“

Rujavka se je zdaj vspela malone po konci.

„Zato, ker se tvoja gospa danes možji v drugič!“

Jezdec ni več slišal, kaj je prosjak dalje povedal. Ostroge so se zarile rujavki v meso, tako silno jo je gospod Petipeski zbodel. In samo nekoliko tre-

pise v „Sočo“. Pravite, da mi zmatramo postranske stvari za poglavitne in da važne preziramo. Očitane to vračamo Vam nedotaknjeno. Zakaj ste se pa Vi poglavitnemu delu našega dopisa skrbno izognili da ne žugnete niti besedice o njem? Tendencia našega dopisa izražena je v apostrofi koncem dopisa!

Ste li res one vrstice čiste prezrli? Apostrofuje Vas danes še jedenkrat: Ne tožite samo, pridite, delajte vzajemno z družimi, slobodno Vam bo vselej razodeti svoje nazore, in izvestno ne bo nikdo preziral modrih nasvetov Vaših! Predstavili ste se nam kot poseben pospešitelj gmotnega interesa, a vedite, da tudi gmotnih interesov se ne pospešuje, ako se zanje samo — piše. S takimi akademskimi razpravami ne zvažite niti jednega slovenskega, v Rauchovej kavarni „eins“ igrajočega, mladeniča izza mize. Na veselo svidenje na čitalniškem plesu dne 19. t. m. v prostorih „All' Apollo!“ C—t—č

Domače stvari.

— (Celovški škof.) V nekem Dunajskem časniku čitamo, da bode krški škof v kratkem imenovan, da pa so predlagani ti le gospodje in v tej-le vrsti: Iv. Kulavice, semeniški vodja v Ljubljani, P. Fröh wirt, sedaj škofov kancelar v Gradcu in Kahn, regens v Graškem semeništi. — Bržkone spada tudi ta novica mej navadne „race“ in zdi se, da je v svet poslana z — neslanim namenom.

— (V tedencijoznem zavijanju) so Ljubljanski dopisniki nemških časopisov prezreli tiči. Občudovali smo jih že večkrat, tako so se posebno tudi odlikovali za Anastazij Zelenčeve „slavnosti“, kar je še vsem v dobrem spominu. Naš list sploh ne sme črhniti, ne sme je prinesiti važnejše politične novice, že so pripravljeni ti umetniki mej nami, da novico „omaškaradijo“ in takšno odposljejo na Dunaj, seveda v zavesti vselej, da so si zopet prilagali navaden honorar za gorko večerjo. Taka se je tudi zgodila z našim telegramom v številki od petka. Poroča Dunajski telegram, da je bil predlog za novega Celovškega škofa že dogotovljen, da pa se bode sedaj postavil drug kandidat. Kaj je storil iz te novice nemški reportér? Po vseh nemško-liberalnih časopisih je telegram, ki se sklicuje na naš list, češ, da je telegrafična novica nam došla iz poslanskih krogov, ali kakor pravi „N. fr. Pr.“ — iz „slovenskega državnozborskega kluba“. To je trditve, za katero naš telegram ne daje najmanjšega povoda, to je laž, kajti ni res, da bi mi imeli telegram od katerega koli poslanca, nego ga imamo iz družega vira, ki ni v zvezi z našimi poslanci. Drugič je izopacena vest naša v tem, da Dunajski časopisi poročajo, kakor bi mi pisali, da je bil že določen nemški kandidat, da pa se bode sedaj poiskal kandidat, ki bode „ugajal slovenskim državnim poslancem“. Kako morejo reporterji nemški tako pretvarjati, ali morajo nemški žurnali res prinašati same gole laži? Tako pretvarjen telegram kroži sedaj povsodi in prejasna nam je tendencija, katero nestvor ta nosi na čelu. Vzburiti ima Nemce, terorizirati ima vlado! „Man kennt die absicht und wird — nicht verstimmt“. Naše pomilovanje!

— (Občuni zbor kranjskega občnega veteranskega kora,) ki je pod pokroviteljstvom presvetlega cesarja, vršil se je včeraj dopoldne v

nutkov je minulo in prikazale so se na nasprotnjej brežini sive stene neprobiliškega grada.

Jezdec je bodel vrlo žival čedalje bolj silno; pogled njegov je obstal na dvorišču, kjer se je ljudij vse gnetlo, in niti videl ni, da je pred njim prepad, na katerem se beli dandanes cerkva, in da so še samo trije skoki do roba...

V dvoru je donela vesela pesen svatovska, razlegal se je vrisk, da je ušesa ogluševal, odmeval je topot, da so se okna tresla, trombe so vrisčale, čuda da neso počile, cimbal je zvonil do pretrganja, dude so cvilele, da bi lahko naduho dobile, v sobani so cinkale kupe, gostje so si napivali zdravice in nevesta — gospa udovica je radosti razplavala, in le v oddaljenej sobici je pet otrok — sirotic po očetu plakalo, da je umrl v dalnjaj tujej zemlji in da dobe očima. Niti jedi se ubožci neso dotaknili, niti usten z medico ali vinom si neso omočili. Tako se slučajno spomnim pet otrok, ki jih je pre v pravadnih dobah babica čarodejka od tod odnesla in na vprašanje očetovo, kaj v koši nese, odgovorila: „pet peskov“, odkoder se rodno ime vitezov teh izvaja.

(Dalje prih.)

mestni dvorani v navzočnosti do 200 udov. Korniljani; Stare „tovarnar v Kamniku; Stele Ivan. posest. v Kamniku; Supan T., žagar v Mojstrani; dr. Šegula Jakob, odvetniški koncipient v Postojini; Šepetavec Jurij, posestnik in krčmar v Štefanji vasi pod Ljubljano; Šiška Jakob, posestnik in krčmar v Hrastju. Namestni porotniki so gg.: Dolinar Ivan, branjevec; Hafner Ivan, krčmar; Krimer Karl, mizar; Lasetzky Josip, krojač; Lozar Josip, trgovec; Mahr Eduard, trgovec z dišavami; Papež Ivan, sodar; Reich Anton, čevljar; Tekavčič Karol, trgovski pomočnik, vsi v Ljubljani. Omeniti je, da je letni imenik porotnikov letos prvič tiskan v nemškem in slovenskem jeziku.

— (Prememba v posesti.) Hišo št. 5 na glavnem trgu kupil je na dražbi g. Dreise za 22.500 gld.

— (V Zamostecu) župnije Sodražke ni umrl letošnje leto razen osem mesecev starega otroka nihče. Vest, koja je prinesel „Slovenec“ o nesrečni smrti šnopsarja, ni istinita.

— (Matica Hrvatska in društvo sv. Jeronima) sta razposlali književni dar za upravno svoje leto. Udje Ljubljanski so knjige deloma že dobili, deloma jih bodo v kratkem. G. Ivan Kostrenčič, blagajnik Matice Hrvatske, naznanja, da hrvatsko-slovenski slovar izide še le ter se razpošlje s prihodnjimi knjigami, kar prosi objaviti č. članom po Slovenskem. Udje naj blagovoljno plačajo poverjeništvu letnino, ali jo naj izroče slugi, ki bo raznašal „Izveštaj Matice Hrvatske“, da se pravodobno pošlje blagajniku v Zagreb.

Poverjeništvu Matice Hrvatske in društva sv. Jeronima.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 14. februvarja. „Journal des Debats“ dobil iz Madrida vest, da bodo pogajanja s Zorillo najbrže uspešna. Zorilla se bode odpovedal vsem revolucijskim namenom in se povrnil na Španjsko, kraljica pa bode dovolila splošno amnestijo.

Osiek 13. februvarja. Kolera ponehava. Predvčeršnjim jedna osoba zbolela, včeraj in danes pa nihče. Dvanajst osob leži še bolnih.

Rim 13. februvarja. Kralj naročil Depretisu, naj v sporazumljenji z Robilantom sestavi nov kabinet.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

To poročilo je moglo le deloma pomiriti in bojazen, da se tarifi povišajo, traje dalje; vsekako je bilo c. kr. glavno ravnateljstvo primorano, na vsak možen način uvesti prihranke in na drugi strani povišanja oskrbeti.

Vozni redi zimske dobe, kakor tudi prihodnje poletinske dobe kažejo znatno zmanjšanje vlakov, posebno brzovlakov; tako so se tudi nočni brzovlaki od Pontebe na Dunaj in nazaj opustili, kateri so bili za naše gorenje kraje zelo koristni; tudi z Dunaja proti zapadu opustilo se je več vlakov. Nekateri članovi so stavili predloge, naj ostane pri starem, a brezuspešno; njihovi predlogi neso mogli dobiti večine.

Predlogi c. kr. glavnega ravnateljstva na povišanje voznine pri tour in retour listkih za 5% in povišanje pristojbin za letne listke vzbudili so zanimivo debato o nalogah državno-železniškega prometa in o povišanju tarifov, katero škoduje trgovini, industriji in kmetijstvu; konečno so se vendar vsprejeli predlogi večine.

Splošno mnenje je zdaj proti vsakemu znižanju tarifov in temu se mora pripisovati, da do zdaj neso imela nobenega uspeha večletna prizadevanja Ljubljanske trgovinske in obrtne zbornice, da bi se napravili jednaki tarifi z oddaljenejšimi postajami zborničnega okraja v Trstu in v Gorici pri prometu v Nemčijo, v Predarlško, v Češko in Moravsko ter da bi se odpravil škodljiv upliv, katerega imajo takozvani tarifi za pomorska pristanišča, na trgovino in industrijo v Kranjski; vsa ta prizadevanja neso imela nobenega uspeha, da si se je po sklepih državnog železniškega sveta in po zatrdilih c. kr. glavnega ravnateljstva moglo gotovo pričakovati, da pride še v tem letu pomoč.

Glede škodljivih posledic pri tarifnih anomalijah opozarjam na moja prejšnja poročila ter si dovoljujem zaradi važnosti te zadeve za naš zbornični okraj še jedenkrat omeniti dotična prizadevanja za pomoč in razmerje te zadeve.

Dotične pritožbe zbornične so dale enketo za železniške tarife, katero je visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo v l. 1882 sklicalo, povod, da je po skupini IX. stavila predlog, naj se niti pri krajevnem niti v notranjem zveznem prometu v nobenem slučaju ne plača za krajšo progo višja voznina nego za daljšo.

— (Izžrebani porotniki) za prvo zasedanje, ki prične meseca marca so: Ahčin Albin, hišni posestnik in ključarski mojster v Ljubljani; Armič Maks, poslovođa v Ljubljani; Borštnik Ivan, posestnik v Dolu pri Borovnici; Doleneč Fran, trgovec v Kranji; Domladiš Josip, mlinar v Ilirski Bistrici; Garzaroli Fran, pl., veleposestnik v Senožeah; Gruntar Ignacij, c. kr. notar v Gorenjem Logatci; Halbensteiner H., trgovec v Ljubljani; Komotar Anton, c. kr. notar na Vrhniki; Kotnik Ignacij, veleposestnik na Vrhniki; Krener Maks, vodja stvrbene družbe v Ljubljani; Kreutzer Ivan, hišni posestnik v Ljubljani; Krisper Rajmund, hišni posestnik in trgovec v Kranji; Kunc Matija, krojaški mojster v Ljubljani; Kunovar Mihael, posestnik v Dravljah; grof Lanthieri Karol, graščak v Vipavi; Lavrenčič Matej, posestnik v Vrhpolji; Lindtner Anton, trgovec v Kranji; Meden Jurij, posestnik in mlinar v Begunjah; Ogorelec Josip, posestnik na Razdrtem pri Ljubljani; Peruzzi Martin, posestnik v Lipah na Ljubljanskem barji; dr. Pirnat Jakob, odvetnik v Kamniku; Pirnat Luka, graščak v Tustanji pri Brdu; Pleiweis Josip, posestnik v Ljubljani; Pogačnik Štefan, hišni posestnik v Ljubljani; Rode Fran, posestnik v Kamniku; Samassa Albert, tovarnar v Ljubljani; dr. Schmidinger Karol, c. kr. notar v Kamniku; Soss Miroslav, trgovec in hišni posestnik v Ljub-

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.